

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Kenmerk

IenM/BSK-2017/295072

Datum 13 december 2017
Betreft Beantwoording Kamervragen van het lid Van Raan (PvdD)
over het rapport 'Breaking the Barriers to the Circular
Economy'

Geachte voorzitter,

Hierbij beantwoord ik de vragen van het lid Van Raan (PvdD) over het rapport 'Breaking the Barriers to the Circular Economy'. Deze vragen heb ik ontvangen op 14 november 2017.

Vraag 1

Bent u bekend met het rapport 'Breaking the Barriers to the Circular Economy', waaruit blijkt dat de circulaire economie nog onvoldoende momentum heeft?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Neemt u de geconstateerde knelpunten (te lage grondstofprijzen, gebrekkige consumentenkennis en tekortschietende gedragsverandering) serieus? Hoe gaat u deze knelpunten oplossen?

Antwoord 2

De genoemde knelpunten en belemmeringen neem ik serieus. Daarom is in het Rijksbrede programma "Nederland circulair in 2050"² (hierna: het Rijksbrede programma) en het Grondstoffenakkoord opgenomen dat via transitieagenda's de versnelling van de transitie naar een circulaire economie uitgewerkt wordt. Deze transitieagenda's worden in januari gepresenteerd. In het Regeerakkoord is aangegeven dat de uitvoering daarvan ter hand genomen wordt. Ik wil de kabinetsreactie op de transitieagenda's voor de zomer van 2018 aan uw Kamer aanbieden.

Vraag 3

Deelt u het standpunt uit het rapport dat de lage prijs voor nieuwe grondstoffen ('virgin materials') ten opzichte van gerecyclede grondstoffen een van de grootste barrières is op weg naar een circulaire economie? Zo nee, uit welk onafhankelijk

¹ <https://www.uu.nl/files/breaking-the-barriers-to-the-circular-economy-white-paperwebpdf>.

² Bijlage bij Kamerstuk 32 853, nr. 33.

onderzoek blijkt dat de lage prijs geen grote barrière is op weg naar een circulaire economie? Hoe gaat u deze barrière verhelpen?

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Antwoord 3

Zoals in het Rijksbrede programma is aangegeven, is de prijs van grondstoffen een van de factoren die relevant zijn om de transitie naar een circulaire economie te versnellen. De transitieagenda's, die op dit moment worden uitgewerkt, besteden aandacht aan de weg waarlangs bestaande belemmeringen aangepakt dienen te worden.

Kenmerk

IenM/BSK-2017/295072

Vraag 4

Op welke wijze vermindert het Grondstoffenakkoord het totale (nieuw en gerecycled) grondstofgebruik?

Antwoord 4

Hiervoor zijn drie doelstellingen in het Rijksbrede programma geformuleerd:

- 1) Grondstoffen in bestaande ketens worden hoogwaardig benut.
- 2) Waar nieuwe grondstoffen nodig zijn, worden fossiele, kritieke en niet-duurzaam geproduceerde grondstoffen vervangen door duurzaam geproduceerde, hernieuwbare en algemeen beschikbare grondstoffen.
- 3) We ontwikkelen nieuwe productiemethodes, gaan nieuwe producten ontwerpen en gaan gebieden anders inrichten. Ook bevorderen we nieuwe manieren van consumeren. Dit leidt tot andere ketens die de gewenste reductie, vervanging en benutting een extra impuls geven.

Om de realisatie van de doelstellingen uit het Grondstoffenakkoord te waarborgen, wordt parallel aan het opstellen van de transitieagenda's een monitoringssysteem ontwikkeld. Hiermee wordt niet alleen de uitvoering van de transitieagenda's gevolgd, maar ook de mate waarin de maatschappelijke veranderingen doorzetten. Het monitoringssysteem laat dus zien hoe snel de circulaire transitie zich ontwikkelt. Samen met PBL, Universiteit Utrecht, CBS en RIVM wordt dit systeem opgezet. Gelijktijdig met de transitieagenda's wordt dit pakket in januari 2018 aan uw Kamer aangeboden.

Overigens, zoals toegezegd in de aanbiedingsbrief³ bij het Rijksbrede Programma, zal Uw Kamer jaarlijks een voortgangsrapportage van het Rijksbrede programma ontvangen waarin het kabinet zal ingaan op zowel de uitvoering van de acties als op de voortgang van de transitie.

Vraag 5

Deelt u de mening dat met een jaarlijkse besteding van 10 miljard euro aan producten en diensten het Rijk een sterke trendsetter kan zijn bij het stimuleren van een herstel- en hergebruikeconomie? Wat zijn de nieuwe doelstellingen die dit kabinet aan het inkoopbeleid stelt? Op welke manier stimuleert het Rijk ook decentrale overheden om de 50 miljard euro die zij jaarlijks besteden in te zetten voor de circulaire transitie?⁴

Antwoord 5

Ja, circulair inkopen is één van de instrumenten die het kabinet inzet om een circulaire economie te bevorderen. Het Rijk heeft daarin een voorbeeldfunctie en

³ Kamerstuk 32 853, nr. 33.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/brochures/2013/11/28/professioneel-inkopen-door-het-rijk/position-paper-professioneel-inkopen-door-het-rijk.pdf>.

een rol als trendsetter. De afgelopen jaren zijn hierin al diverse stappen gezet, zoals de inkoop van circulaire uniformen door het ministerie van Defensie en de tijdelijke rechtbank in Amsterdam door het Rijksvastgoedbedrijf. De komende jaren wil het kabinet doorgaan op dit pad en waar mogelijk komen tot verdere grootschalige circulaire inkopen.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Kenmerk

IenM/BSK-2017/295072

Het Rijk staat hierin niet alleen. Een groeiende groep van overheden ziet een belangrijke taak voor zichzelf in het tot stand brengen van een circulaire economie. Vele van hen hebben daarom net als het Rijk het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) ondertekend. Al deze organisaties stellen een actieplan op, gericht op de bredere MVI-thema's, maar in de meeste gevallen ook op circulair inkopen. Vanuit het Rijk wordt dit ondersteund, onder meer door kennis te verspreiden via het expertisecentrum PIANOo, door een nieuwe Green Deal Circulair Inkopen, door de Circulair Inkopen Academy en door het ondersteunen van *Communities of Practice*.

Vraag 6

Kunt u deze vragen beantwoorden vóór het algemeen overleg Circulaire Economie dat op 13 december 2017 gepland staat?

Antwoord 6

Ja.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

S. van Veldhoven - Van der Meer